EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.7.2020
COM(2020) 319 final

2020/0142 (APP)

Predlog

SKLEP SVETA

o spremembi Odločbe 2003/76/ES o določitvi ukrepov za izvajanje Protokola o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ESPJ in o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo, ki je priložen Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropska unija je 4. oktobra 2016 ratificirala Pariški sporazum, s čimer se je zavezala, da bo prispevala k ohranitvi dviga svetovne temperature znatno pod 2 °C ter nadaljevala prizadevanja, da se ta dvig omeji na 1,5 °C. Po tej mednarodni zavezi se je EU skupaj z državami članicami dogovorila o določitvi ambicioznega sklopa ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 80 do 95 % do leta 2050 in za 40 % do leta 2030.

Komisija je novembra 2018 predstavila svojo strateško dolgoročno vizijo za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050 z naslovom Čist planet za vse[1]. Komisija je v svojem sporočilu na poziv Evropskega parlamenta in Evropskega sveta predstavila številne ukrepe, med drugim proučitev, kako bi se lahko s sredstvi Evropske skupnosti za premog in jeklo v likvidaciji podprli tehnološki preboji za skoraj brezogljično proizvodnjo jekla.

Skladno s svojo dolgoročno vizijo je Komisija decembra 2019 objavila sporočilo o evropskem zelenem dogovoru[2]. Komisija je med potrebnimi ukrepi visoko na politično agendo uvrstila razogljičenje jeklarskega sektorja ter se zavezala, da bo proučila, ali je mogoče del financiranja v okviru Evropske skupnosti za premog in jeklo v likvidaciji uporabiti za podporo postopkom skoraj brezogljične proizvodnje jekla do leta 2030. Evropa v naslednjih desetletjih potrebuje od 175 do 290 milijard EUR dodatnih letnih naložb. Komisija v zvezi s tem predlaga, da se v okviru naložbenega načrta za evropski zeleni dogovor izvede revizija pravne podlage Raziskovalnega sklada za premog in jeklo, da bi spodbudila dotok zasebnega kapitala v zelene projekte.

Raziskovalni program Raziskovalnega sklada za premog in jeklo (RSPJ) je program financiranja EU, s katerim se zagotavljajo finančna sredstva za raziskovalne projekte v sektorju premoga in jekla. Raziskovalni sklad za premog in jeklo ima svojo lastno pravno podlago, ki ne spada v okvir Večletnega finančnega okvira. Po izteku veljavnosti Pogodbe o Evropski skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) leta 2002 in v skladu s Protokolom 37, ki je priložen Pogodbama EU, so države članice ustanovile nov „Raziskovalni sklad za premog in jeklo (RSPJ)“ kot nadaljevanje programov Evropske skupnosti za premog in jeklo za raziskave in tehnični razvoj. Raziskovalni program RSPJ, ki je sektorjem, povezanim s premogom in jeklom, letno zagotavljal približno 40 milijonov EUR za raziskave in inovacije (z razdelitvijo 27,2 % sredstev za premog in 72,8 % za jeklo), združuje industrijske partnerje, MSP, vodilna raziskovalna središča in univerze po vsej Evropski uniji, da se razvija znanje in spodbujajo inovacije. Njegove dejavnosti se v skladu z odstavkom 2 člena 1 Protokola 37 financirajo s prihodki, ki se ustvarjajo s sredstvi ESPJ v likvidaciji. Da bi čim bolj zmanjšali nihanja, ki bi jih pri financiranju raziskav lahko povzročila gibanja na finančnih trgih, se izvede niveliranje. Vendar se je po upadu prihodkov iz upravljanja sredstev polnjenje proračuna RSPJ iz čistih prihodkov in izravnalnega mehanizma zmanjšalo z 42 milijonov EUR leta 2017 na 12 milijonov EUR leta 2019. Komisija je leta 2017 predlagala, da se uporabijo sproščene obveznosti in nalogi za izterjavo, da bi se proračun do

[1] COM(2018) 773 final, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu Svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki. Čist planet za vse – Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo (28.11.2018).

[2] COM(2019) 640 final, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. Evropski zeleni dogovor (11.12.2019).

leta 2020 dvignil na 40 milijonov EUR[3]. Aprila 2018 je Evropski parlament sprejel zakonodajno resolucijo [P8_TA(2018)0061][4], ki je priložena njegovemu soglasju k Sklepu Sveta 2018/599[5], katerega cilj je bil dovoliti uporabo vseh prevzetih obveznosti in nalogov za izterjavo v okviru programa RSPJ od leta 2003. V tej resoluciji je Evropski parlament pozval k vzpostavitvi aktivnejšega upravljanja sredstev ESPJ v likvidaciji ali celo k uporabi dela teh sredstev za začetek velikih projektov za čisto in konkurenčno evropsko jeklo.

Ugotovljeno je[6], da je za uspešno izvajanje raziskovalnega programa RSPJ potrebnih vsaj 40 milijonov EUR letnih finančnih sredstev. Vendar ob trenutni obrestni meri, pri čemer se upoštevata izčrpanje razpoložljivih sredstev, da se omogoči izravnalni mehanizem, in izstop Združenega kraljestva, bo kratko- do srednjeročno težko ustvariti ustrezno letno donosnost naloženih sredstev.

V nedavnem pregledu Evropske skupnosti za premog in jeklo, ki ga je opravilo Računsko sodišče[7], je bilo ugotovljeno, da financiranje RSPJ zgolj iz prihodkov iz upravljanja sredstev ob sedanjih obrestnih merah ni vzdržno. Računsko sodišče je zlasti navedlo, da je nujna sprememba finančnih smernic, poleg tega bi morali z njo najti odgovor na vprašanje, kako doseči produktivnost lastniškega kapitala ESPJ v likvidaciji znotraj okvirnih raziskovalnih programov EU.

Svetovalni skupini za premog in jeklo (svetovalna skupina za premog – Coal Advisory Group, v nadaljnjem besedilu: CAG in svetovalna skupina za jeklo – Steel Advisory Group, v nadaljnjem besedilu: SAG)[8] sta junija 2019 pozvali k takojšnji reviziji pravnih podlag, da bi se zagotovilo nadaljevanje programa, hkrati pa bi se cilji prilagodili trenutnim potrebam sektorja. Obenem sta podprli postopno uporabo deleža sredstev, ki je približno enaka tretjini (kar ustreza približno 50–70 milijonom EUR letno za obdobje 2021–2027) sredstev za financiranje raziskovalnih projektov za premogovništvo in jeklarstvo v sinergiji z mehanizmom za pravični prehod, pobudo za premogovniške regije v prehodu[9], programom Obzorje Evropa ter skladom za inovacije. Ad hoc skupna svetovalna skupina CAG-SAG je 25. junija 2019 podprla zagotovitev sredstev ESPJ.

Raziskave in inovacije v energetsko intenzivnih sektorjih omogočajo razvoj in prikaz naprave v ustreznem merilu, da se preskusijo vsi tehnični in ekonomski podatki, da bi se lahko začela tehnologija industrijsko uporabljati ali tržno izkoriščati ob čim manjšem tveganju. V sporočilu o zelenem dogovoru iz leta 2019 je predlagano, da se podprejo tehnološki preboji na področju pridobivanja čistega jekla, ki bodo privedli do postopka brezogljične proizvodnje jekla do leta 2030, ter prouči, ali bi bilo mogoče v ta namen uporabiti del finančnih sredstev, ki se bodo sprostila iz naslova Evropske skupnosti za premog in jeklo. Raziskovalni sklad za premog in jeklo bo zlasti razvijal proizvodnjo čistega jekla kot morebitni prelomni dejavnik, ki lahko tudi ostale energetsko intenzivne sektorje, kot sta sektorja kemikalij in cementa, spodbudi k podnebni nevtralnosti do leta 2050.

Zato je postala revizija pravnih podlag RSPJ še pomembnejša, nujnejša in ambicioznejša.

---

3 Sklep Sveta 2018/599 o spremembi Odločbe 2003/76/EC (UL L 101, 20.4.2018, str. 1)

4 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0061_SL.html

5 Sklep Sveta 2018/599 o spremembi Odločbe 2003/76/EC (UL L 101, 20.4.2018, str. 1)

6 Računsko sodišče: Pregled št. 10/2019, Evropska skupnost za premog in jeklo: likvidacija poteka po načrtih, financiranje za raziskave pa ni več vzdržno“ (str. 13).

7 *Glej opombo na* str. 17.

8 Naloga svetovalne skupine za premog in svetovalne skupine za jeklo je pomagati Komisiji pri upravljanju raziskovalnega programa glede vidikov v zvezi s premogom oziroma jeklom. Člani svetovalnih skupin so posamezniki, ki jih imenuje Komisija za zastopanje skupnega interesa zainteresiranih strani. Imenovani so za obdobje 42 mesecev.

9 Glej uvodno izjavo 11.

Ob upoštevanju navedenega se v tem predlogu predlagajo spremembe trenutne odločbe. Njegov namen je omogočiti prodajo dela sredstev[10] ESPJ v likvidaciji za obdobje 2021–2027, da bi se zagotovila letna dodelitev za RSPJ v višini 111 milijonov EUR na leto. S to letno dodelitvijo se bodo še naprej podpirale skupne raziskave v sektorjih, povezanih s premogom in jeklom v okviru raziskovalnega programa RSPJ, podpirali pa se bodo tudi tehnološki preboji, ki bodo privedli do skoraj brezogljične proizvodnje jekla do leta 2030, ter raziskovalni projekti za premogovništvo, s katerimi se upravljata pravični prehod nekdaj delujočih premogovnikov ali premogovnikov v postopku zapiranja in povezana infrastruktura v skladu z mehanizmom za pravični prehod in členom 4(2). Komisija si bo zlasti v zvezi s sektorjem, povezanim z jeklarstvom, prizadevala podpreti raziskovalne projekte prek namenskega skupaj načrtovanega partnerstva za čisto jeklo[11] v sinergiji z drugimi programi Evropske unije, zlasti z okvirnim programom za raziskave in inovacije.

Evropsko javno-zasebno partnerstvo velja za dragoceno orodje, s katerim se podpirata razvoj in izvajanje raziskovalnih dejavnosti strateškega pomena, da lahko Unija obravnava svetovne izzive in ohrani svojo konkurenčnost.

PREDLAGANE SPREMEMBE, DA SE PO POTREBI DOVOLI UPORABA SREDSTEV SKLADA ZA ZAGOTOVITEV LETNE DODELITVE 40 MILIJONOV EUR TER FINANCIRANJE VELIKIH RAZISKOVALNIH IN INOVACIJSKIH PROJEKTOV.

Predlaga se sprememba Odločbe 2003/76/ES, da se bo do leta 2027 zagotavljala letna dodelitev RSPJ, ki se bo uporabila tako: S 40 milijoni EUR letno se bodo financirale skupne raziskave v premogovništvu in jeklarstvu, s preostalimi 71 milijoni EUR pa se bodo financirali tehnološki preboji, ki bodo privedli do skoraj brezogljične proizvodnje jekla, ter raziskovalni projekti, s katerimi se upravljata pravični prehod nekdaj delujočih premogovnikov ali premogovnikov v postopku zapiranja in povezana infrastruktura v skladu z mehanizmom za pravični prehod. Te dodelitve in povezana plačila bi morali biti ustvarjeni s čistim prihodkom iz naložb in po potrebi s prihodki, ustvarjenimi s prodajo sredstev.

Ta dodelitev bi morala biti izrecno določena v Sklepu, da bi lahko bil pritok sredstev predvidljiv in v zadostnem obsegu za zagotovitev nadaljnje želene podpore skupnim raziskavam v jeklarstvu in premogovništvu.

Do zdaj so se sredstva ESPJ v likvidaciji upravljala na podlagi tega, da bi se z donosom na vložena sredstva zagotavljala sredstva za financiranje raziskovalnih projektov. To se kaže v besedilu oddelka 1 („Uporaba sredstev“) Priloge k Odločbi Sveta 2003/77/ES in v uvodni izjavi 3 iste odločbe, ki določa, da je treba „celoten kapital v sredstvih Raziskovalnega sklada za premog in jeklo, prenesen zaradi likvidacije, [...] ohraniti nedotaknjen“.

[10] Raven sredstev, ki se upoštevajo za izračun, je raven na dan 31. 12. 2019.

[11] Skupaj načrtovano evropsko partnerstvo je pobuda, pripravljena z zgodnjo vključitvijo držav članic, s katero se Unija ter zasebni in/ali javni partnerji (kot so industrija, univerze, raziskovalne organizacije, organi, ki opravljajo javne storitve na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ali organizacije civilne družbe, vključno z ustanovami in NVO) zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje programa raziskovalnih dejavnosti. Skupaj načrtovana evropska partnerstva so vzpostavljena na podlagi memorandumov o soglasju in/ali pogodbenih dogovorov med Komisijo in takimi javnimi in/ali zasebnimi partnerji, v katerih so določeni cilji partnerstva, povezane obveznosti partnerjev v zvezi s finančnimi prispevki in/ali pomočjo v naravi, ključni kazalniki uspešnosti in učinka ter rezultati, ki jih je treba doseči. Vključujejo opredelitev dopolnilnih raziskovalnih dejavnosti, ki jih izvajajo partnerji in raziskovalni program.

Tak pristop iz zgoraj pojasnjenih razlogov ni skladen s potrebo po zagotavljanju zahtevane ravni financiranja, ki je nujna, da bi postal izvedljiv smiseln raziskovalni program za jeklarstvo in premogovništvo.

Zato stališče, da je treba še naprej vztrajati pri nedotaknjenosti sredstev Sklada, ni realistično in ga je treba prilagoditi. Poleg tega ni več obveznosti, da bi se morale ohraniti rezerve za dajanje zagotovil upnikom ESPJ, saj ni več neporavnanih posojil.

V ta namen je treba spremeniti Odločbo, da bi bolje odražala potrebe osnovne politike, ki je, da se pokrije z ESPJ v likvidaciji, in izzive ustvarjanja donosov na ravni, ki je potrebna glede na trenutne tržne razmere, pri čemer se ohranja dovolj sredstev ESPJ za ustvarjanje prihodka po letu 2027.

Predlaga se odprava izravnalnega mehanizma, saj bo po sprejemu predlaganih sprememb štelo za zastarelo orodje.

Komisija bo priložnost za revizijo Odločbe hkrati izkoristila za odpis terjatev, kadar bi bili stroški izterjave predvidoma višji od zneska, ki ga je treba izterjati, in odpis ne bi škodil podobi Unije; kadar terjatve ni mogoče izterjati zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali morebitnega drugega postopka zaradi insolventnosti; kadar izterjava ni skladna z načelom sorazmernosti.

Nazadnje bi bilo treba črtati odstavek 2 člena 2, ki določa postopek sprejetja večletnih finančnih smernic za upravljanje sredstev, in odstavek 3 člena 4, ki določa postopek za sprejetje večletnih tehničnih smernic za program, saj sta glede na odstavek 2 člena 2 Protokola 37 zdaj povsem nepotrebna[12].

Te nepotrebne določbe bi bilo treba črtati zaradi preglednosti in zato, ker se nanje ni več mogoče sklicevati.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je del zakonodajnega svežnja o reviziji raziskovalnega programa RSPJ. Povezan je zlasti z naslednjimi dokumenti:

- predlogom Komisije o spremembi Odločbe Sveta 2008/376/ES o sprejetju Raziskovalnega programa Raziskovalnega sklada za premog in jeklo in o večletnih tehničnih smernicah za ta program;
- predlogom Komisije o spremembi Odločbe Svete 2003/77/ES o določitvi večletnih finančnih smernic za upravljanje sredstev Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev RSPJ. Revizija Odločbe Sveta 2003/77/ES, za katero je pristojen Generalni direktorat za proračun, je skladna tudi s pregledom Evropskega računskega sodišča iz leta 2019 o likvidaciji ESPJ.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je revidiran v skladu s Pariškim sporazumom, sporočilom o evropskem zelenem dogovoru[13], ki določa okvir za preoblikovanje EU v prvo podnebno nevtralno celino do

[12] V času sprejetja odločb 2003/76 in 2008/376, je Protokol (št. 34) o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ESPJ in o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo (2001), ki je priložen Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, imel pravno podlago samo za Odločbo 2003/76.

[13] COM(2019) 640, 11.12.2019.

leta 2050, ter sporočilom Komisije o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo – naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor,[14] predstavljenim 14. januarja 2020, ki mu je sledilo.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga, ki podeljuje EU pravico do ukrepanja, je člen 2 Protokola št. 37 o finančnih posledicah izteka Pogodbe ESPJ ter o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Ukrepi za izvajanje Protokola so določeni v odločbi Sveta, katere revizija je v izključni pravici Komisije do pobude v zvezi z zakonodajnimi predlogi.

• Sorazmernost

Predlog je potreben za določitev ukrepov, potrebnih za izvajanje Protokola o finančnih posledicah izteka Pogodbe ESPJ in o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo, ki je priložen Pogodbi EU.

• Izbira instrumenta

Z instrumentom se spreminja Odločba Sveta, zato mora instrument biti Sklep.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti veljavne zakonodaje

Predlog temelji na rezultatih sedemletnega poročila, s katerim se izvede postopek spremljanja raziskovalnega programa RSPJ, vključno z oceno pričakovanih koristi, pri čemer pomaga skupina strokovnjakov[15]. Zadnje sedemletno poročilo je bilo objavljeno 5. februarja 2020[16]. Strokovnjaki so analizirali delovanje raziskovalnega programa RSPJ, ocenili njegov tehnološki napredek in pričakovane koristi za sektor in družbo ter oblikovali priporočila za njegovo izboljšanje, vključno z revizijo pravne podlage.

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Zainteresirane strani RSPJ so se udeležile več priložnostnih sestankov, posebnih sestankov svetovalnih skupin (svetovalne skupine za premog in svetovalne skupine za jeklo) ter sestankov Odbora za premog in jeklo (COSCO) (ki je enakovreden programskemu odboru programa Obzorje 2020). Kot neposredni rezultat teh sestankov je 25. junija 2019 ad hoc skupna svetovalna skupina CAG-SAG podprla zagotovitev sredstev ESPJ.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Predhodni rezultati trenutnega poročila o spremljanju in ocenjevanju RSPJ so bili ponazorjeni na seminarju z naslovom Jeklo in premog: nova perspektiva (Steel and Coal: A New

---

[14] COM(2020) 21, 14.1.2020.

[15] Poročilo o spremljanju in ocenjevanju je predvideno v določbah Odločbe Sveta št. 2008/376/ES, ki je bila objavljena v Uradnem listu dne 20. maja 2008 št. UL L 130/7 in spremenjena s Sklepom Sveta 2017/955 z dne 29. maja 2017.

[16] https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_sl.

Perspective), ki ga je Evropska komisija gostila 28. marca 2019 in se ga je udeležilo več kot 100 zainteresiranih strani[17].

- **Ocena učinka**

Za predlagano revizijo ni potrebna ocena učinka, saj se pričakuje, da ekonomski, okoljski ali socialni učinki najverjetneje ne bodo znatni.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Predlog temelji na rezultatih sedemletnega poročila, ki predvideva redno pregledovanje raziskovalnega programa RSPJ, vključno z oceno pričakovanih koristi.

- **Temeljne pravice**

Predlog je skladen z varstvom temeljnih pravic.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne ustvarja novih obveznosti, ki bi bremenile splošni proračun v sedanjem večletnem finančnem okviru.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Revizija je zato omejena na naslednje določbe:

(1) Odstavek 1a člena 1

Ta člen uvaja klavzulo „de minimis“ in temelji na členu 101 Finančne uredbe o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije. Komisiji omogoča odpis terjatev še pred izčrpanjem vseh možnih pravnih sredstev, in sicer v omejenih in posebnih primerih, kadar bi bili stroški izterjave predvidoma višji od zneska, ki ga je treba izterjati, in odpis ne bi škodil podobi Unije, ali v primeru plačilne nesposobnosti dolžnika ali takrat, kadar izterjava ni skladna z načelom sorazmernosti. Uporaba te klavzule bo omogočila, da se zagotovi pravilen zaključek likvidacijskega postopka.

(2) Odstavek 1 člena 2

Sredstva upravlja Komisija na način, ki zagotavlja, da se do leta 2027 ohranja letna dodelitev za RSPJ v višini [111 milijonov EUR] za financiranje raziskav v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom, in sicer [40 milijonov EUR] za financiranje skupnih raziskav v navedenih sektorjih ter [71 milijonov EUR] za financiranje raziskav na področju tehnoloških prebojev, ki bodo privedli do skoraj brezogljične proizvodnje jekla, ter za financiranje raziskovalnih in inovacijskih projektov, s katerimi se upravlja pravičen prehod nekdaj delujočih premogovnikov ali premogovnikov v postopku zapiranja in povezane infrastrukture v skladu z mehanizmom za pravični prehod za premogovništvo in v skladu s členom 4(2). Komisija bo po letu 2027 sredstva upravljala na način, ki zagotavlja dolgoročno

[17] https://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=9DB3A26D-B1D8-8BED_0A23CA684631B0CF.

donosnost. Sredstva se vložijo s ciljem ohranitve in, kjer je to mogoče, povečanja vrednosti teh sredstev.

(3) Odstavek 1(a) člena 2

1a. Letna dodelitev v višini [111 milijonov EUR] bi morala biti sestavljena iz čistega prihodka iz naložb in, kjer te niso zadostne, iz prodaje dela sredstev ESPJ v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev Raziskovalnega sklada za premog in jeklo.

(4) Odstavek 2 člena 2 se črta.

(5) Odstavek 1 člena 3

1. Vsako leto se pripravijo izkaz poslovnega izida, bilanca stanja in finančno poročilo, ki ločeno od drugih finančnih poslov Evropske unije prikazujejo likvidacijske postopke iz člena 1 ter investicijske transakcije in posle upravljanja sredstev v skladu s členom 2. Ti računovodski izkazi se priložijo računovodskim izkazom, ki jih Komisija vsako leto pripravi v skladu s členom 318 Pogodbe o delovanju Evropske unije in uredbo o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

(6) Odstavek 2 člena 3

2. Pristojnosti Evropskega parlamenta, Sveta in Računskega sodišča glede nadzora in razrešitve, kakor jih določata Pogodba o delovanju Evropske unije in Finančna uredba o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, se uporabljajo tudi za posle iz odstavka 1.

(7) Odstavek 1 člena 4

1. Čisti prihodek iz naložb iz člena 2 ter prihodek, ustvarjen s prodajo dela sredstev, predstavljata zunanji namenski prejemek v splošnem proračunu Evropske unije. Ta prihodek je namenjen posebnim projektom, to je financiranju raziskovalnih projektov v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom, ki niso vključeni v okvirni raziskovalni program. Prihodek oblikuje Raziskovalni sklad za premog in jeklo, upravlja pa ga Komisija.

(8) Odstavek 3 člena 4 se črta.

(9) Odstavek 2 člena 5 se črta.

(10) Priloga se črta.

2020/0142 (APP)

Predlog

SKLEP SVETA

o spremembi Odločbe 2003/76/ES o določitvi ukrepov za izvajanje Protokola o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ESPJ in o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo, ki je priložen Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Protokola št. 37 o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo ter o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter zlasti prvega odstavka člena 2 Protokola,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta[1],

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo je prenehala veljati 23. julija 2002 v skladu s členom 97 te pogodbe. Vsa sredstva in obveznosti Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) so se prenesla na Unijo 24. julija 2002.

(2) V skladu s Protokolom št. 37 se neto vrednost sredstev in obveznosti, kot so prikazani v bilanci stanja ESPJ z dne 23. julija 2002, obravnavajo kot sredstva, namenjena za raziskave v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom, imenovana „ESPJ v likvidaciji“, in ob zaključku likvidacije pa se sredstva imenujejo „sredstva Raziskovalnega sklada za premog in jeklo“.

(3) Protokol št. 37 določa tudi, da se prihodki iz teh sredstev, imenovani „Raziskovalni sklad za premog in jeklo“ (RSPJ), v skladu z določbami protokola št. 37 in aktov, sprejetih na njegovi podlagi, uporabljajo izključno za raziskave v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom, ki potekajo zunaj raziskovalnega okvirnega programa.

(4) Svet je 1. februarja 2003 sprejel Sklep 2003/76/ES[2], ki določa pravila za izvajanje Protokola št. 37.

(5) Zaradi nizkih obrestnih mer se sredstva, namenjena financiranju raziskovalnih projektov za premog in jeklo, hitro zmanjšujejo.

(6) To povzroča položaj, ko ključni minimalni proračun, ki je na voljo za organiziranje letnega razpisa za zbiranje predlogov za raziskovalni program Raziskovalnega sklada za premog in jeklo (v nadaljnjem besedilu: program), morda ne bo izpolnjen.

---

1 UL C , , str. .

2 UL L 29, 5.2.2003, str. 22–24.

(7) Ključni minimalni proračun za organiziranje razpisa je potreben, da se lahko s programom zagotovi potrebna podpora za koristne skupne raziskovalne projekte, ki imajo kritično maso in dodano vrednost EU za izboljšanje vzdržnosti, tj. zdravja, varnosti, delovnih pogojev in zmanjšanja vpliva na okolje v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom.

(8) V Sporočilu o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019) 640 final) se je Komisija zavezala, da bo podprla tehnološke preboje na področju pridobivanja čistega jekla, ki bodo privedli do brezogljične proizvodnje jekla do leta 2030. Da bi to omogočila, se je Komisija zavezala, da bo proučila, ali bi bilo mogoče v ta namen uporabiti del finančnih sredstev, ki se bodo sprostila iz naslova Evropske skupnosti za premog in jeklo v likvidaciji.

(9) Da bi se izpolnili cilji EU, je v sporočilu o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo – naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor (COM(2020) 21 final) navedeno, da je treba izvesti revizijo pravnih podlag RSPJ, da se omogoči uporaba sredstev ESPJ v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev RSPJ.

(10) Prodaja deleža sredstev ESPJ v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev RSPJ za financiranje raziskovalnih projektov v premogovništvu in jeklarstvu bi morala biti dovoljena pod pogojem, da bi bilo treba oblikovati rezerve za zagotovitev omejenih preostalih obveznosti, ki izhajajo iz morebitnih nepredvidenih obveznosti, ter da bi bilo treba razumen del sredstev, ki za navedeno niso več potrebna, še vedno vložiti v ustvarjanje prihodka.

(11) Morda bo treba prodati delež sredstev ESPJ v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev Raziskovalnega sklada za premog in jeklo, da se RSPJ do leta 2027 zagotavlja letna dodelitev v višini [111 milijonov EUR], ki se bo porabila tako: s [40 milijoni EUR] letno se financirajo skupne raziskave v premogovništvu in jeklarstvu, s preostalimi [71 milijoni EUR] pa se financirajo tehnološki preboji, ki bodo privedli do skoraj brezogljične proizvodnje jekla, ter raziskovalni projekti, s katerimi se upravljata pravičen prehod nekdaj delujočih premogovnikov ali premogovnikov v postopku zapiranja in povezana infrastruktura v skladu z mehanizmom za pravični prehod in členom 4(2). Možnost prodaje deleža sredstev ESPJ v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev Raziskovalnega sklada za premog in jeklo je omejena na financiranje letnih dodelitev za finančna leta 2021–2027.

(12) RSPJ bi se moral zato financirati ne le s čistim prihodkom iz naložb, temveč po potrebi tudi iz prihodkov, ustvarjenih s prodajo dela sredstev sklada, do zneska, predvidenega za obdobje 2021–2027.

(13) Odstavek 2 člena 2, ki določa postopek sprejetja večletnih finančnih smernic za upravljanje sredstev, in odstavek 3 člena 4, ki določa postopek za sprejetje večletnih tehničnih smernic za program, bi bilo treba črtati, ker sta glede na odstavek 2 člena 2 Protokola 37 nepotrebna.

(14) Predlaga se odprava izravnalnega mehanizma, saj gre za zastarelo orodje.

(15) Treba bi bilo dodati nov odstavek v členu 1, da se omogoči odpis terjatev na podlagi načel iz prvega pododstavka člena 101(2) Finančne uredbe[18].

(16) Odločbo 2003/76/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

[18] UL L 193, 30.7.2018, str. 1.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odločba 2003/76/ES se spremeni:

(1) člen 1 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek 1a:

„1a. Komisija v naslednjih primerih odpiše terjatve še pred izčrpanjem vseh navedenih pravnih sredstev:

(a) kadar bi bili stroški izterjave predvidoma višji od zneska, ki ga je treba izterjati, in odpis ne bi škodil podobi Unije;

(b) kadar terjatve ni mogoče izterjati zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali morebitnega drugega postopka zaradi insolventnosti;

(c) kadar izterjava ni skladna z načelom sorazmernosti.“;

(2) člen 2 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Sredstva upravlja Komisija na način, ki zagotavlja, da se do leta 2027 ohranja letna dodelitev RSPJ v višini [111 milijonov EUR] za financiranje raziskav v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom, in sicer [40 milijonov EUR] za financiranje skupnih raziskav v navedenih sektorjih ter [71 milijonov EUR] za financiranje raziskav na področju tehnoloških prebojev, ki bodo privedli do skoraj brezogljične proizvodnje jekla, ter raziskovalnih projektov, s katerimi se upravlja pravičen prehod nekdaj delujočih premogovnikov ali premogovnikov v postopku zapiranja in povezane infrastrukture v skladu z mehanizmom za pravični prehod in členom 4(2). Komisija bo po letu 2027 sredstva upravljala na način, ki zagotavlja dolgoročno donosnost. Sredstva se vložijo s ciljem ohranitve in, kjer je to mogoče, povečanja vrednosti teh sredstev.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 1a:

„1a. Letna dodelitev v višini [111 milijonov EUR] je sestavljena iz čistega prihodka iz naložb in, kjer te niso zadostne, iz prodaje dela sredstev ESPJ v likvidaciji, po končani likvidaciji pa sredstev Raziskovalnega sklada za premog in jeklo.“;

(c) odstavek 2 se črta;

(2) v členu 3

(a) se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Vsako leto se pripravijo izkaz poslovnega izida, bilanca stanja in finančno poročilo, ki ločeno od drugih finančnih poslov Evropske unije prikazujejo likvidacijske postopke iz člena 1 ter investicijske transakcije in posle upravljanja sredstev iz člena 2.

Ti računovodski izkazi se priložijo računovodskim izkazom, ki jih Komisija vsako leto pripravi v skladu s členom 318 Pogodbe o delovanju Evropske unije in Finančno uredbo o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Pristojnosti Evropskega parlamenta, Sveta in Računskega sodišča glede nadzora in razrešitve, kakor jih določata Pogodba o delovanju Evropske unije in Finančna uredba o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, se uporabljajo tudi za posle iz odstavka 1.“;

(3) v členu 4

(a) se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Čisti prihodek iz naložb iz člena 2 ter prihodek, ustvarjen s prodajo dela sredstev, predstavljata prihodek v splošnem proračunu Evropske unije. Ta prihodek je namenjen posebnim projektom, to je financiranju raziskovalnih projektov v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarstvom, ki niso vključeni v okvirni raziskovalni program. Prihodek oblikuje Raziskovalni sklad za premog in jeklo, upravlja pa ga Komisija.“;

(b) odstavek 3 se črta;

(4) odstavek 2 člena 5 se črta;

(5) priloga se črta.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Uporabljati se začne 1. januarja 2021 ali po tem datumu.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik